

Sénat de Belgique

Annales

JEUDI 17 JANVIER 2013 - SÉANCE DE L'APRÈS-MIDI

(Suite)

Question orale de M. Louis Ide à la ministre de la Justice sur «les demandes d'euthanasie de la part d'internés» (n° 5-791)

De heer Louis Ide (N-VA). - Enkele maanden geleden stelde ik de minister naar aanleiding van een artikel in *Het Nieuwsblad* een vraag over een geïnterneerde die euthanasie zou hebben aangevraagd. Ik zei bij die gelegenheid dat het niet ondenkbeeldig zou zijn dat geïnterneerden door een onaangepaste opvang in onze gevangenissen en de uitzichtloosheid van hun situatie, wel eens geneigd zouden zijn om euthanasie aan te vragen. Het verhaal van de geïnterneerde die deze week door onderkoeling in een isoleercel is overleden, bevestigt wat ik doen heb aangeklaagd.

Ik vraag me af of er nog andere geïnterneerden een aanvraag tot euthanasie hebben ingediend. Ik vermoed van wel en kijk uit naar het antwoord van de minister.

In Nederland pakt men de interneringsproblematiek helemaal anders aan. Zo is er in Nederland het Pieter Baan Centrum in Utrecht. Dat is een psychiatrische observatiekliniek van het ministerie van Justitie waar geïnterneerden in zorgcategorieën worden ingedeeld en navenant worden verzorgd. Er zijn daar ook *long-term care facilities* waarbij geïnterneerden die in een uitzichtloze situatie worden opgevangen, behandeld kunnen worden. De geïnterneerden worden weliswaar van hun vrijheid beroofd, maar ze krijgen tenminste een behandelingstraject.

Is het niet mogelijk Belgische geïnterneerden die in een uitzichtloze situatie verkeren, in Nederland op te vangen? Per slot van rekening is er al een overeenkomst met de gevangenis van Tilburg, waar Belgische gedetineerden hun straf uitzitten.

Het kan toch niet dat de euthanasiewetgeving wordt misbruikt omdat "contextueel lijden" gezien wordt als "psychisch ondraaglijk lijden". Als een euthanasie aanvraag op die context berust, rijst de vraag of er geen externe druk is. Er rijzen ook vragen in verband met de wilsbekwaamheid van de aanvrager.

Graag kreeg ik een stand van zaken. Hoeveel geïnterneerden vroegen al om euthanasie? Hoeveel van die aanvragen zijn er al uitgevoerd? Wat gebeurt er met de aanvragen? Zijn er onderhandelingen met Nederland voor de overplaatsing van geïnterneerden die om euthanasie vragen, naar een gespecialiseerd centrum in dat land?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. - Het gaat om een heel ingewikkelde en gevoelige problematiek, waarbij geen simplistische antwoorden of standpunten horen.

Volgens de informatie waarover ik beschik, zijn er momenteel vijf aanvragen voor euthanasie door geïnterneerden en gedetineerden ingediend. In geen enkel dossier is er een beslissing genomen, laat staan dat er euthanasie uitgevoerd zou zijn. De aanvragen worden volgens de wettelijke bepalingen behandeld. Ik kan natuurlijk geen informatie geven over individuele dossiers.

Momenteel zijn er geen gestructureerde onderhandelingen met Nederland. De beslissing tot plaatsing in een instelling is een beslissing van de Commissie tot Bescherming van de Maatschappij.

De situatie van de geïnterneerden in ons land zal met de opening van de forensische psychiatische centra in Gent in 2014 en in Antwerpen in 2015 snel verbeteren.

Toch zullen we vroeg of laat de hele situatie ook eens samen met de gemeenschappen moeten bekijken. Er zijn vandaag in de gevangenissen heel wat mensen voor wie andere oplossingen mogelijk zijn. We werken al samen met psychiatrische ziekenhuizen, maar dat moet beter. Ik ben de eerste om te erkennen dat de kwestie van de geïnterneerden in ons land een probleem is en dat we dat hoog op de politieke agenda moeten houden.

Ten slotte kan ik over de Nederlandse instellingen nog zeggen dat we ze wel kennen en er contact mee onderhouden, maar er niet systematisch mee onderhandelen.

Ik wijs er ook nog op dat een individu zelf ook moet zeggen of hij of zij wil worden overgeplaatst.

De heer Louis Ide (N-VA). - Als een geïnterneerde ervoor kiest om te worden overgeplaatst, moet dat ook mogelijk zijn en moet er dus ook geld voor zijn, want Nederland doet dat niet gratis. Heeft de minister daarvoor de nodige budgettaire ruimte?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. - Als er een concrete vraag komt, zullen we daar met onze Nederlandse contactpersonen over spreken. Het is niet alleen een kwestie van budgettaire ruimte, de vraag is ook of Nederland wel de opvang van een Belgische geïnterneerde wil organiseren. Geeft de minister van Justitie van Nederland daarvoor wel de toestemming?

Ik zei daarnet al dat het een complex verhaal is, dat begint bij het individu maar waarbij nog allerlei obstakels kunnen opduiken. We willen die helpen wegwerken, maar welke obstakels er allemaal verschijnen, dat komen we maar te weten als we een concrete overplaatsing uitvoeren.

De heer Louis Ide (N-VA). - Nederland is maar een tussenoplossing. De minister verwees zelf ook naar de nieuwe forensische psychiatische centra in Gent en Antwerpen. Ik dring erop aan dat ze dan ook werk maakt van de uitbating van die centra. Het kan toch niet dat de minister een gebouw optrekt zonder dat ze tegelijk nadenkt hoe en door wie het zal worden uitgebaat. De toekomstige uitbaters hebben zonder twijfel een visie op de manier waarop ze de zorg aan de geïnterneerden verlenen. Die moet stroken met de architectuur van het gebouw. Ik hoop dat het voor het centrum van Gent nog niet te laat is om de inrichting van het gebouw af te stemmen op de visie van de uitbaters op de zorgverlening.
